

VNS 11/2025 vp Valtioneuvoston selonteko pitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta; Suomen ympäristökeskuksen asiantuntijalausunto, YmV 17.2.2026

Sampo Soimakallio
kehittämispäällikkö

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Pidä kiinni hyvästä · Bevara det goda · Cherish the good
Syke 30

KUVA: ADOBE STOCK

Suunnitelman tavoitteet ja skenaariot

- Suomen toimiminen osana EU:ta ja kansainvälistä yhteisöä Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi on erittäin tärkeää, eivätkä Suomen ilmastolain tavoitteet ole globaalisti oikeudenmukaisen kontribuution huomioiden liian tiukkoja.
- Ilmastolain mukainen hiilineutraaliustavoite vuoteen 2035 mennessä saavutettiin vain Ympäristö edellä -skenaariossa. Kolmessa muussa skenaariossa kuilu vuoden 2035 hiilineutraaliuteen on 15–25 Mt CO2-ekv., eivätkä nämä skenaariot siten ole linjassa 1,5 asteen tavoitteen saavuttamisen kanssa.
- Skenaarioiden oletuksiin ja toteutumiseen liittyy monenlaisia epävarmuuksia.

Metsien hakkuiden vähentäminen

- Merkittävin keino pienentää maankäyttösektorin nettopäästöjä ja kääntää maankäyttösektori riittävän isoksi nettonieluksi on vähentää hakkuita.
- Hakkuiden vähentymiseen johtavat toimet (esim. kiertoajan pidentäminen ja puuston kasvattaminen tiheämpänä) sekä ohjauskeinot (esim. päätehakkuiden järeyskriteerien palauttaminen metsälakiin) tulisivat olla listattuina keskeisiksi menetelmiksi vahvistaa nielua.
- Toisin kuin lausuntopalautteen yhteenvedossa esitetään:
    - Puuston vanheneminen ei Suomessa ole mallisimulaatioiden perusteella sellainen tekijä, joka alentaisi puuston kasvua vielä vuosikymmeniin, vaikka hakkuita vähennettäisiin selvästi nykyisestä tasosta
    - Hakkuiden vähentämisestä johtuville tuhojen lisääntymiselle ei myöskään ole selkeitä tieteellisiä perusteita. Todellisuudessa monimuotoisimmat metsät ovat resilientimpiä ilmastonmuutosta ja siitä aiheutuvia tuhoja kohtaan
    - Nykyisenkaltainen metsätalous puolestaan jatkaa metsien monimuotoisuuden häviämistä

Suunnitelman skenaarioiden ympäristövaikutuksista

- Skenaarioiden toteutumiseen liittyy erilaisia, mahdollisia, taloudellisia, ympäristöön kohdistuvia ja sosiaalisia vaikutuksia.
- Ympäristövaikutukset ovat oletettavasti vähäisimmät Ympäristö edellä –skenaariossa.
- Ympäristö edellä -skenaario vastaa parhaiten pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman taustaselvitykseen laaditun kansalaiskyselyn tuloksia puhtaan energiasiirtymän tavoitteista.
- Ympäristövaikutukset tulisi arvioida ja kytkeä nykyistä paremmin suunnitelmaan muun muassa politiikkatoimien koherenssin varmistamiseksi.

Syke 30 • Pidä kiinni hyvästä • Bevara det goda • Cherish the good

Teemme tiedolla toivoa.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute